

Poliisilaitosten esikäsittely-toiminta ja niiden yhteystiedot

Mikael Liljestrand

8/2017

Tiivistelmä

Tekijä	Tutkinto/kurssi ja opinnäytetyö/nimike	
Mikael Liljestrand	AMK 2015/ 2	
Julkaisun nimi	Julkisuusaste	
Poliisilaitosten esikäsittely-toiminta ja niiden yhteystiedot	Julkinen, liitteet ST IV	
Ohjaajat ja opintoaine/opetustiimi	Opinnäytetyön muoto	
Juha-Matti Huhta	Toiminnallinen opinnäytetyö	
Tiivistelmä		
<p>Tämä työ on muodoltaan toiminnallinen opinnäytetyö, jonka tuotoksena syntyi sähköinen yhteystietolista suomen Poliisilaitosten esikäsittely-yksiköistä ja niiden yhteystiedoista. Työni tarkoituksena on helpottaa ja nopeuttaa poliisin henkilöstön työntekoa, erityisesti esikäsittelyn kanssa toimittaessa.</p> <p>Avaan työssäni mikä on poliisin esikäsittely-yksiköiden toiminta ajatusta ja miten ne on järjestetty, sekä niiden taustaa. Käsittelem myös työntehostamista, ja PORA III hallintouudistusta työssäni.</p> <p>Työn lopputuotos on Excel taulukon muodossa ja sen perimmäisenä ajatuksena on olla mahdollisimman helppokäyttöinen ja yksinkertainen, ja oikeasti olla apuna.</p> <p>Työni on pääsääntöisesti julkinen, lukuun ottamatta erään poliisilaitoksen sisäistä raporttia heidän omasta esikäsittelytoimestaan ja sen uudelleen järjestelystä. Myöskään työni tuotos ei ole julkinen, koska sen pitää sisällään vain viranomaisille tarkoitettua tietoa.</p>		
Sivumäärä	Tarkastuskuukausi ja vuosi	Opinnäytetyökoodi (OPS)
25+3 liitesivua	8/2017	AMK2015_2
Avainsanat		
poliisi, esikäsittely-yksikkö, työteho		

1. Johdanto.....	2
2. Opinnäytetyön tavoite	3
3. Aikaisempi tutkimus ja kirjallisuus	3
3.1 Työteho ja työtehon kehittäminen	3
3.2 Poliisin hallintorakennemuutos PORA3	5
3.3 Esikäsittely-yksiköt	7
4. Kehittämistyö	9
4.1 Toiminnallinen opinnäytetyö.....	9
4.2 Kehittämistyön tuotos.....	10
4.3 Kehittämistyön rakenne.....	11
4.4 Kyselytutkimuksen tekeminen	12
4.5 Otanta	13
4.6 Otos vs. näyte	13
4.7 Tiedon luotettavuus ja sen käyttökelpoisuus	14
5. Produkti	14
5.1 Idea ja suunnittelu	14
5.2 Kyselylomakkeen tekeminen.....	15
5.3 Lomakkeen lähettäminen ja vastaukset	16
5.4 Vastausten kokoaminen.....	16
5.5 Vastauksista.....	17
5.6 Esimerkkivastauksia kyselystä:	18
5.7 Tuotos	20
6. Tulokset, johtopäätökset ja pohdinta	21
6.1 Suunnitelma vs todellisuus	22
6.2 Luotettavuus	22
6.3 Jatkossa.....	23
7. Lähteet	24
8. Liitteet	26

1. Johdanto

Sain ajatuksen tähän työhön ollessani tutkinnassa harjoittelussa ja siellä minulle tuli vastaan tilanne, jossa jouduin siirtämään tutkittavana olevan rikosasian Oulun poliisilaitokselle. Kysyessäni neuvoa siitä miten saan asian hoidettua, sain vastaukseksi, että soita Ouluun ja kysy kenen nimiin rikosilmoitus siirretään siellä. Aloin etsimään tarvittavaa puhelinnumeroa ja henkilö kenelle soittaa, mutta tehtävä ei ollut kovin yksinkertainen. Julkisista lähteistä tai poliisin intranetistä ei löytynyt mitään puhelinnumeroa tai muutaakaan yhteystietoa, joka olisi auttanut minua asiassa eteenpäin ja satunnaisesti numerosta toiseen soittaminen tuntui turhalta. Satunnaisella soittelulla olisin tuhlannut oman työaikani lisäksi myös puheluun vastanneiden henkilöiden työaika. Ryhmän sisällä asiaa selvitellessämme kysyi yksi kollega Lyncissä kurssikaveriltaan apua, joka osasi antaa yhden puhelinnumeron. Siihen soittaessani sain vastauksen, että hän ei osaa auttaa minua, mutta häneltä sain numeron johon voin soittaa. Tästä numerosta sain vihdoinkin apua ongelmaani ja sain rikosilmoituksen siirrettyä. Asian hoidettuani etsin pitkään intranetistä eikö tosissaan ole olemassa mitään valmista listaa päivystyspuhelinnumeroista, eikä sellaista löytynyt.

Puhuin asiasta myös oman kurssini kanssa ja useilla oli ollut vastaavanlaisia ongelmia harjoittelun aikana. Asia oli siis ollut ongelmana monessa paikassa mutta sille ei ollut löytynyt järkevää ratkaisua.

Päädyin tekemään toiminnallisen opinnäytetyön, koska tarkoituksena oli saada aikaan nimenomaan uusi tuote eli innovaatio. ”Innovaatio (joka tulee latinan kielen verbistä innovare, uudistaa) merkitsee, että markkinoille tuodaan jotain uutta, esimerkiksi uusi tuote tai uusi tuotantoprosessi” (Bruzelius, Skärvad Gummerus 1992 s. 64)

Ammattikorkeakoulun opinnäytetyössä pyritään tieteellisyyteen ja tieteellisen tekstin periaatteiden noudattamiseen. Tieteellisen tekstin periaatteisiin kuuluu, että työ on ajankohtainen, rajattu ja määritelty niin, että lukija voi tunnistaa sen. Työssä tuotetaan uutta tietoa tai vanhaan tietoon tuodaan uusia näkökulmia. Opinnäytetyössä on perusteltu siinä esitetyt johtopäätökset ja siitä on hyötyä tekijän ammatilliselle kasvulle. Työ myös osoittaa tekijän perehtyneisyyttä aiheeseen ja tiedonhallintaa.

2. Opinnäytetyön tavoite

Mielestäni opinnäytetyöni tärkein tavoite on luoda uusi tuote, jolla on tarkoitus ja josta on oikeasti hyötyä.

Työn perimmäinen tarkoitus on helpottaa ja nopeuttaa palvelupäivystyksessä, tutkinnassa ja miksei myös hälytys- ja valvontatoiminnassa toimivien poliisien työntekoa. Aikaisemmin ei ole ollut olemassa ajantasaista tietoa, varsinkaan viimeisimpien organisaatiouudistusten jälkeen.

Työstä syntyvän tuotteen on tarkoitus olla helposti käytettävä, tarkoituksenmukainen ja mahdollisimman monen käytössä. Ajatuksena on, että siitä löytyy yhteystiedot sillä tarkkuudella, että jos on tarvetta saada yhteys toisen poliisilaitoksen esikäsittelyyksikköön, niin asia hoituu katsomalla pelkästään tätä tuotetta.

3. Aikaisempi tutkimus ja kirjallisuus

3.1 Työteho ja työtehon kehittäminen

Työtehosta ja sen lisäämisestä yleisesti on tutkittu tieteellisesti varsin vähän ja siitä on hankalaa löytää kirjallisuutta. Aiheeseen löytyy kyllä kirjallisuutta, mutta ne ovat pääsääntöisesti tiettyyn aiheeseen rajattuja.

Aihetta on kuitenkin käsitelty Marko Kestin kirjassa Strategisen henkilötuottavuuden johtaminen (talentum 2010). Kesti kirjoittaa kirjassaan (2010, 82) että: ”monet organisaatiot ovat pärjänneet hyvin silloin, kuin toimintaympäristö on pysynyt vakiona” Muutoksia on kuitenkin tullut esimerkiksi organisaatiouudistusten kautta ja kun henkilöstö on vähentynyt. Kesti mainitsee kirjassaan kehittämisen yhdeksi sudenkuopaksi sen, että ”sähläämiseen on aikaa, kehittämiseen ei”. Hänen mukaansa työpaikoilla ei ole nykyään riittävästi aikaa työn sujuvuuden kehittämiseen ja aikaa kuluu turhaan virheiden korjaamiseen. Tästä on syntynyt kierre, jossa aikaa kuluu tulipalojen

sammuttamiseen, niiden ennalta estämisen sijaan. Sählääminen näkyy työyhteisössä kiireenä ja toisinaan turhauttavana hakemisena ja odotteluna.

Työn tekemisen tavat on kehittynyt vuosien saatossa innovaatioista ja niiden pohjalta on jäänyt elämään hyväksi havaitut toimintamallit. Ne ovat vuosien saatossa kehittyneet tavoiksi. Saku Tuomisen ja Pekka Pohjanpalon Työkirjassa (2012, 42) niiden sanotaan olevan hyvä asia. ”Mitä enemmän meillä on automaatioksi muuttuneita tapoja, sitä enemmän meille jää resursseja yllättävien asioiden ratkaisemiseen.” Heidän mukaansa ongelmat alkavat muutoksen jälkeen, kun jo automaatioksi opitut tavat muuttuvat epäedullisiksi. Työelämän hyvät toimintamallit on muuttunut ongelmiksi. Näissä tilanteissa ratkaisu on kehittää toimintaa uusien innovaatioiden, ajatusten ja toimintatapojen kautta, tai päätyä tilanteeseen, jossa sammutetaan tulipaloja toisensa jälkeen.

Työelämän tapojen pitää kehittyä jatkuvasti muun maailman mukana, muuten päädytään jälleen tilanteeseen, jossa ratkaistaan pieniä ongelmia toisensa jälkeen, ja aikaa menee hukkaan. Taiichi Ohnon on vaikuttanut suuresti Toyotan tuotantoprosesseihin ja hänen mukaansa tuotantoprosessi koostuu työstä ja tuhlauksesta. Hänen mukaansa prosessissa on vaiheita, jotka edistävät tuotteen arvoa ja vaiheita, jotka ovat työn, raaka-aineiden ja ajan tuhlaamista. Toyotaa pidetään aikaa säästävän teollisuuden uranuurtajana juurikin näiden Taiichi Ohnon ajatusten perusteella.

Työtehon lisäämisen ja työn kehittämisen ei tarvitse aina olla isoja ja radikaaleja toimia. Jatkuvan parantamisen lähestymistapa perustuu japanilaiseen Kaizen ajatteluun. Siinä on ajatuksena kehittää toimintaa pikkuhiljaa tekemällä pieniä asioita ja asettaa jatkuvasti vaativampia tavoitteita. Se on siis vaiheittaista ja loppumatonta uudistamista, joka tapahtuu alhaalta ylöspäin, joka perustuu koko henkilöstön aktiiviseen osallistumiseen.

Työelämän kehittämisessä ja työnteon prosessien kehityksessä on suurin vastuu itse työpaikoilla. Innovaatioiden lähteillä kirjan mukaan myös oppilaitokset voivat osallistua työn kehittämiseen opetuksen ja tutkimuksen lisäksi. ”Menestyksellinen ratkaisujen etsiminen edellyttää erilaisen tiedon, käytännön tiedon, asiantuntijatiedon, välistä vuorovaikutusta ja yhdistämistä.” Tuomo Alasoini ym (2002, 75)

3.2 Poliisin hallintorakennemuutos PORA3

Poliisi on kokenut viimeisten vuosien aikana isoja muutoksia organisaationa, sen takia, että toimintaa on pitänyt tehostaa ja kuluja leikata. Pienistä yksittäisistä poliisilaitoksista koottiin suurempia kokonaisuuksia toiminnan tehostamiseksi.

Valtioneuvoston 4.4.2012 tekemän päätöksen mukaan poliisihallinnossa toteutetaan uudistus, joka vähentää poliisiyksiköiden määrää ja arvioi niiden tehtäväkenttää uudelleen. Valtioneuvoston päätöksen mukaan uudistus toteutettiin vuosina 2014-2015.

”Sisäasiainministeriö on valtioneuvoston kehyspäätöksen perusteella asettanut 12.4.2012 hankkeen poliisin hallintorakenteen kehittämiseksi. Poliisin hallintorakenteen kehittämishankkeella tavoitellaan kehyspäätöksen mukaisesti poliisin toiminnan tehokkuuden lisäämistä vähenevien voimavarojen tilanteessa siten, että poliisi kykenee turvaamaan parhaalla mahdollisella tavalla sisäisen turvallisuuden säilymisen hyvällä tasolla. Hallintorakenteen kehittämisellä tavoitellaan myös johto-, tuki- ja hallintoresurssien karsimista muun muassa keskushallintoa keventämällä, yksiköiden määrää vähentämällä ja toiminnallisia rakenteita kehittämällä. Kehittämishanke koskee paikallispoliisia ja valtakunnallisia yksiköitä sekä Poliisihallitusta.”
(Sisäasiainministeriön julkaisut 6/2013)

Pora 1 -uudistuksessa poliisilaitosten määrä väheni 24 poliisilaitokseen ja Pora 3 -uudistuksessa 24 poliisilaitosta yhdistettiin 11 poliisilaitokseksi. Pora 1 uudistus osoitti suuremmat poliisilaitokset hallinnon osalta tehokkaammiksi kuin pienet ja näin voitiin perustellusti osoittaa että Pora 1 -uudistuksen tuomia vaikutuksia voidaan tehostaa suuremmalla entisestään poliisilaitosten kokoa.

Taulukko 8 Nykyisten ja esitettyjen poliisilaitosten alueiden asukasluku 31.12.2011, työntekijät (henkilöt keskiarvo tammi-toukokuu 2012) ja rikoslakirikokset 2011.

	Nykyiset pl	Väestö		Työntekijät		Rikoslakirikokset	
		- nykyinen	- esitys	- nykyinen	- esitys	- nykyinen	- esitys
1.	Helsinki	595 384	595 384	1 656	1 656	97 101	97 101
2.	Länsi-uusimaa	433 668	433 668	552	552	36 912	36 912
3.	Itä-uusimaa	297 695	520 006	452	752	36 009	57 018
	Keski-Uusimaa	222 311		300		21 009	
4.	Varsinais-Suomi	467 217	693 784	678	1 020	46 422	67 505
	Satakunta	226 567		342		21 083	
5.	Päijät-Häme	202 236	377 466	330	579	21 685	37 544
	Kanta-Häme	175 230		249		15 859	
6.	Kymenlaakso	181 829	315 140	297	507	17 470	30 666
	Etelä-Karjala	133 311		211		13 196	
7.	Etelä-Pohjanmaa	193 735	441 325	260	623	14 905	33 715
	Pohjanmaa	129 428		194		10 155	
	Keski-Pohjanmaa	118 162		170		8 655	
8.	Pirkanmaa	491 472	765 851	665	1 067	43 384	68 048
	Keski-Suomi	274 379		402		24 664	
9.	Pohjois-Savo	248 130	567 774	369	872	22 177	52 074
	Pohjois-Karjala	165 906		256		14 458	
	Etelä-Savo	153 738		247		15 439	
10.	Oulu	247 636	479 185	377	728	24 706	44 001
	Jokilaaksot	124 075		156		9 586	
	Kainuu	77 984		136		6 919	
	Koillismaa	29 490		59		2 790	
11.	Lappi	100 047	183 330	211	384	9 162	17 063
	Peräpohjola	83 283		173		7 901	

Lähde: http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/79458/sm_342012.pdf

Oheisen taulukon mukaisesti lähes kaikkien poliisilaitosten alueella asuvan väestön määrä sekä rikoslakirikosten määrä kasvoi. Parhaimmillaan Itä- ja Keski-Uudenmaan yhdistyessä Itä-Uudenmaan laitokseksi, sen uuden kokonaisalueen rikoslakirikosten määrä lähes kaksinkertaistui.

Laitosten yhdistyessä niihin kirjattavien rikosilmoitusten määrä kasvaa ja uskon, että tämä on ollut syy esikäsittely-yksiköiden perustamisille.

Tiedot ovat vuodelta 2011 eikä tilastokeskuksen mukaan rikosten kokonaismäärä ei ole laskenut sen jälkeen juurikaan, vaan pysynyt yli 400 000 rikoksessa vuosittain (Rikokset ja niiden selvittäminen 1980-2016, tilastokeskus)

3.3 Esikäsittely-yksiköt

Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen ohjeessa ID-1556163082 käsitellään Länsi-Uudenmaan esikäsittely-yksikköä ja sen tehtäviä ja tavoitteita. Ohje on tullut voimaan tammikuussa 2017, samaan aikaan esikäsittelytoimen aloittamisen kanssa.

Esikäsittely-yksikön tehtäviin kuuluu sinne tulevan rikos- tai sekalaisilmoituksen perusteella selvittää onko asiassa perusteet esitutinnan aloittamiselle. Jos asiassa aloitetaan esitutkinta niin esikäsittely jakaa ilmoituksen sille yksikölle, joka on vastuussa sen tutkinnasta. Esikäsittely-yksikön kautta on tarkoitus kulkea kaikki poliisilaitokselle kirjattavat uudet ilmoitukset, ja sieltä jakaa eteenpäin. Tähän voi olla poliisilaitoskohtaisia poikkeuksia. Helsingin poliisilaitoksella voidaan kirjata esimerkiksi huumausainerikokset suoraan huumausainetutkinnan nimiin, tai kierrättää esikäsittelyn kautta.

Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen ohjeen mukaan sen esikäsittely-yksikkö arvioi ja tekee päätöksiä mm. seuraavissa asioissa, jotka ohjaavat prosessin kulkua myöhemmin.

Onko asiassa syytä epäillä rikosta, eli onko asia rikos vai esimerkiksi kahden osapuolen välinen riita-asia. Rikoksen täyttymiseen vaaditaan myös esimerkiksi tahallisuutta, jota tulee arvioida pohdittaessa onko asiassa syytä epäillä rikosta.

Onko ilmoituksen täydentäminen tarpeellista (mm. etsintäkuulutukset jne). Alkuperäinen rikosilmoitus voi olla huonosti laadittu, tai siitä on voinut jäädä joitain asioita pois. Myös jos asiaan on jo saatu uutta tietoa, niin rikosilmoitusta pitää päivittää vastaamaan nykytilannetta.

Mahdollisuus asian rajoittamiseen, eli onko asian tutkiminen rikosprosessuaalisesti turhaa. Esitutkinta voidaan rajoittaa (Esitutkintalaki 3.10§, 22.7.2011/805) esimerkiksi vähäisyyden perusteella, jos tärkeä yleinen tai yksityinen etu ei vaadi syytteen nostamista asiassa.

Onko asiassa mahdollisuus sovittelun käyttämiseen. Sovittelulla tarkoitetaan rikosasioissa asian selvittämistä ja sopimista puolueettoman sovittelijan välityksellä. (Laki rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta, 9.12.2005/1015)

Onko tutkintailmoituksen laatu huomioiden lyhyt- vai pitkäkestoinen. Tutkinnan keston vaikuttavia asioita ovat esimerkiksi asian laajuus, asianosaisten määrä, rikoksen laatu, kuulusteluiden määrät, mahdolliset pakkokeinot jne.

Edellyttääkö tutkinta erityistä asiantuntemusta. Erityistä asiantuntijuutta voi olla esimerkiksi laite-etsinnän suorittaminen, tekninen tutkinta tai lapsen kuuleminen asianosaisena.

Tarvitaanko asian selvittämiseen päällystön kannanottoa esimerkiksi pakkokeinojen osalta. Päällystön kannanottoa vaati esimerkiksi paikanetsinnän tai kotietsinnän tekeminen tai henkilön omaisuuden takavarikoiminen.

Tarvitaanko asiassa kiireellisiä tutkintatoimia. Kiireellisiä tutkintatoimia voi olla esimerkiksi tekninen tutkinta, että mahdollisesti löydettävät jäljet eivät katoa. Kiireellisiä toimia voi vaati myös esimerkiksi valvontakameroiden tallenteiden noutaminen ennen, kun ne poistuvat automaattisesti järjestelmistä.

Missä yksikössä asian tutkinta suoritetaan loppuun, ottaen huomioon poliisilaitoksen muut ohjeet ja määräykset.

Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksella esikäsittelytoiminta on keskitetty kokonaan Espoon pääpoliisiasemalle. Siellä käsitellään keskitetysti koko poliisilaitoksen alueen uudet rikosilmoitukset. Rikosilmoitukset jaetaan esikäsittelystä eteenpäin oikeisiin tutkintayksiköihin, lukuun ottamatta pimeitä rikoksia, joille tehdään sillä hetkellä voitavat asiat, jonka jälkeen tutkinta keskeytetään.

Pohjanmaan poliisilaitoksella esikäsittely-toiminta on järjestetty niin, että Rannikko-Pohjanmaan alueella on oma esikäsittely-yksikkö ilmoitusten vastaanoton yhteydessä, ja Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla ilmoitusten esikäsittely hoidetaan päivittäistutkintaryhmissä. Pohjanmaan poliisilaitoksella on pohdittu erilaisia malleja toiminnan kehittämiseksi. Nykyisen mallin lisäksi on pohdittu keskitettyä mallia, eli että poliisilaitoksen alueelle perustettaisiin yksi yksikkö hoitamaan koko laitoksen aluetta. Toisena vaihtoehtoisena mallina on laitoksen alueelle jaetun kahden yksikön tasapainotettua mallia, jossa alueen isoimmille poliisiasemille tulisi kaksi erillistä esikäsittely-yksikköä.

Suomen yksitoista poliisilaitosta ovat profiileiltaan niin erilaisia, että samanlainen esikäsittely-yksikön järjestely tuskin toimisi kaikilla laitoksilla. Toiminto on myös niin uusi asia, että se tulee todennäköisesti vielä muuttumaan lähiaikoina kun siinä huomataan puutteita tai asioita, jotka eivät toimi.

Tekemäni kyselyn mukaan jokaisen poliisilaitoksen alueella on jonkinlaista esikäsittely toimintaa, joko omana yksikkönään tai yhdistetty esimerkiksi ilmoitusten vastaanottoon. Uusimmat esikäsittely-yksiköt on tullut Sisä-Suomen poliisilaitoksella Tampereen pääpoliisiasemalle, jossa on vuoden 2017 aikana aloitettu kokeilujakso. Tampereen lisäksi vuonna 2017 on aloitettu esikäsittely-yksikkö myös Luonais-Suomen poliisilaitokselle.

Heikki Mansikka-aho pohtii Tampereen yliopiston lisensointityössään Pora-uudistusten vaikutuksia työtehokkuuteen. Hänen mukaansa uusien rikosilmoitusten esikäsittely-yksiköissä on mahdollisuus siihen, että niistä muodostuu vain pimeiden rikosten mapittamisaikkoja. Mansikka-aho vertaa poliisin tulospalkkausjärjestelmää ja uusia esikäsittely-yksiköitä Taylorismin massakäsittelyihin, jotka palvelevat organisaatiota, mutta eivät kansalaisnäkökulmaa.

4. Kehittämistyö

4.1 Toiminnallinen opinnäytetyö

Toiminnallisen opinnäytetyön tavoitteena on kehittää jostain valmiina olevasta paremmin toimiva, tai vaihtoehtoisesti kehittää kokonaan uutta toimintamallia. Lähtökohtana voi olla aikaisemmassa toimintamallissa huomattut ongelmat tai niiden puuttuminen kokonaan. Tässä opinnäytteessä on huomattu puute, jonka pohjalta on lähdetty kehittämään kokonaan uutta tuotetta.

Kehittämistyö voi olla yksittäisen työntekijän tai kokonaisen työyhteisön toimintamallin tai toimintatavan kehittämistä. Yksittäisen työntekijän näkökulmaa ajatellen kehittämistyö voi keskittyä muutokseen työntekotavassa tai heidän ammatillisen osaamisensa kehittämiseen. Työyhteisötasolla kehittämistoiminta voi olla esimerkiksi teknisten laitteistojen uudistamista, tai organisaatioiden uudelleen järjestelyä.

Toiminnallinen opinnäytetyö on käytännössä tutkimuksellista kehittämistä, eli käytännön tasolla havaittua ongelmaa tai puutetta pyritään kehittämään toimivampaan suuntaan. Tutkimuksellinen kehittämistyö on tieteellisen tutkimuksen ja arkisen ongelmanratkaisun välimalli. Tutkimuksellisessa kehittämistyössä on tavoitteena ratkaista käytännön tason ongelmia ja sen tueksi tuottaa uutta tietoa, hyödyntämällä monipuolisesti erilaisia tutkimusmenetelmiä. Tutkimuksellinen kehittäminen eroaa tieteellisestä tutkimuksesta lopputuloksellaan. Tieteellisen tutkimuksen lopputyönä on uutta teoriaa ja tietoa aiheesta, kun taas kehittämistyön tuloksena on konkreettinen käytännön työ.

Kehittämistoiminnassa eli toiminnallisessa opinnäytetyössä käytetyt tiedonhankintamenetelmät ovat käytännössä samoja, kun tutkimuksessa käytetyt tutkimusmenetelmät mutta niitä voidaan käyttää joustavammin kuin tutkimustyössä. (Salonen 2013, 23). Vaikka kehittämistoiminnassa voidaan käyttää tiedonhankinta menetelmiä joustavammin kuin tutkimuksellisessa työssä, pitää niistä saatuja tuloksia arvioida samoin kuin yleisesti tieteen tekemiseen liittyvissä säännöissä on määritelty.

Myös kehittämistyön tulee täyttää tieteellisyyden kriteerit. Vaikka kehittämistyössä tähdittäisiinkin käytännönläheisyyteen, on lähtökohtana kuitenkin uuden tiedon hankkiminen, joka tekee työstä tieteellisen. Tieteelliselle toiminnalle on tyypillistä lainalaisuuksien etsiminen, perusteleminen, korjautuvuus ja kommunikoitavuus. Opinnäytteessä pitää siis pyrkiä perustelemaan tulokset ja väitteet niin, että lukija voi olla varma niiden oikeellisuudesta. Tieteellisen tekstin on täytettävä objektiivisuuden, toistettavuuden, julkisuuden, autonomisuuden, kriittisyyden ja edistyneisyyden kriteerit, jotta sitä voidaan pitää tieteellisenä työnä.

4.2 Kehittämistyön tuotos

Kehittämistyön lopputuloksena syntyy jonkinlainen edellistä parempi tai aivan uusi tuote, toimintamalli tai muun vastaavan. Tuotteen lisäksi kehittämistyössä on syntynyt uutta tietoa. Lopputuotteen paikka on opinnäytetyön lopussa tai sen liitteenä. Raportin tarkoituksena on olla kirjallinen esitys koko varsinaisen tuotteen prosessista. Raportti on Salosen (2013, 25) mukaan: ” kokonaiskuvaus kehittämistoiminnan ymmärtämisestä, alakohtaisesta ammatillisuudesta, ammattikorkeakoulun innovatiivisuudesta ja tekijän omasta oppineisuudesta”.

4.3 Kehittämistyön rakenne

Kehittämistyö on prosessi, joka alkaa aiheen valinnasta ja loppuu valmiiseen tuotteeseen. Kokonaisuuteen mahtuu useita työvaiheita, joita esittelen seuraavaksi.

Aiheen valitseminen ja alustavat tavoitteet

Ajatus työhön voi tulla omasta ajatuksesta tai tilauksesta, jonkin tietyn asian kehittämiseksi. Kun aihe on valittu pitää sille määritellä alustavat tavoitteet, eli mitä työltä itse haluaa. Tavoitteet tulevat todennäköisesti muuttumaan työn edetessä, kun aiheeseen on tutustunut enemmän ja aihetta on saatu rajattua alustavien tavoitteiden mukaisesti. Tähän työhön ei tullut erillistä tilausta, mutta ajatus työhön tuli kokeneemmalta poliisimieheltä.

Tiedonhankinta

Ennen kun alkaa tekemään työtä on tärkeää tutustua aiheeseen ja sen taustoihin. Näin tekemällä voi välttää ylimääräisen työn tekemisen ja varmistua siitä, että tulee vastanneeksi siihen ongelmaan mitä halusi tutkia. Tiedonhankintaan tarvitaan aiheeseen liittyvää kirjallisuutta, joka voi olla kaikkea tietokirjoista artikkeleihin ja aikaisempiin tutkimuksiin.

Tiedonhankinnassa on tärkeää muistaa lähdekritiikki, eli erottaa faktat mielipiteistä. Internetistä haetun tiedon kanssa tulee olla erittäin tarkka. Minulla on tietopohjana lähinnä kirjallisuutta ja jonkin verran internetin avoimista lähteistä kerättyä tietoa. Avoimista lähteistä olen käyttänyt esimerkiksi Sisäasianministeriön julkaisuja, joita voi pitää luotettavana lähteenä.

Tietoperusta ja teoriapohja

Kehittämistyössä pitää tutkimuksellisen työn tavoin olla tietoperusta, eli aiheen teoriapohja jonka pohjalta opinnäytetyössä on lähdette liikkeelle. Tietoperusta on käytännössä työn perustukset, jonka päälle työ rakennetaan. Tietoperusta esittelee jo olemassa olevan tiedon ja teorit ja näin auttaa työn lukijaa kokonaisuuden

hahmottamisessa. Aiheeni on sellainen, että siitä ei ole olemassa juurikaan aikaisempaa tietopohjaa esikäsittelytoimen osalta, koska se on niin uusi asia useimmissa poliisilaitoksissa. Myöskin muiden käsittelemieni aiheiden osalta löytyy kirjallisuutta vähän.

Tutkimusmenetelmien valitseminen

Kehittämistyössä on yleistä käyttää monenlaisia tutkimusmenetelmiä, joilla saadaan työhön tietoa, näkökulmia ja ideoita. ”Eri menetelmillä saadaan kehittämistyön tueksi erilaista tietoa ja erilaisia näkökulmia. On siis suositeltavaa käyttää rinnakkain useampaa menetelmää, koska ne täydentävät toisiaan...” (Ojasalo ym. 2009, 40). Tässä työssä on käytetty tutkimusmenetelminä kyselytutkimusta ja kirjallisuuskatsausta, jotka ovat tieteellisen tutkimuksen tutkimusmenetelmiä.

Tietojen jakaminen ja arviointi

Kehittämistyön loppuraportissa on tarkoitus kuvata kehittämistyön prosessia, tietoperustaa ja lopullisen työn kokonaisuutta. Näin tekemällä saadaan työn onnistumiset ja epäonnistumiset siirrettyä tulevien kehittäjien tietoisuuteen. Työn valmistumisen jälkeen tehdään vielä arviointi, jossa on tarkoitus esittää miten työssä onnistuttiin tai epäonnistuttiin. Arvioinnissa mietitään päästiinkö työssä asetettuihin tavoitteisiin ja toimiiko valmis tuote niin kuin sen on tarkoitus.

4.4 Kyselytutkimuksen tekeminen

Kyselytutkimus on tapa kerätä isoltakin massalta tietoa tiettyyn aiheeseen liittyen. Kyselyllä saadaan aikaan numeroihin perustuvaa tietoa, joka voidaan esittää tilastoina. Kyselytutkimuksen hyvänä puolena voidaan pitää sen helppoutta kerätä isoltakin massalta tietoa. Heikkoutena taas on se, että kyselyn tekijä ei voi olla varma kuinka luotettavasti ja tarkasti ihmiset ovat kyselyyn vastanneet.

Kyselyn toteuttamistekniikalla on vaikutusta siihen millaisia kysymyksiä kyselyssä voidaan esittää ja kuinka luotettavana siitä saatavaa tietoa voidaan pitää. Toisaalta

kuitenkin eri tavoissa toteuttaa kyselytutkimusta on omat heikkoutensa. Henkilökohtaisesti tehdyissä kyselyissä arkaluontoisiin, kuten seksuaalisuuteen tai elämäntapoihin liittyvät kysymykset voivat vääristyä ihmisten kaunistellessa vastauksiaan. Lomakkeella tehtävässä kyselyssä on ongelmana edelle esitetty ongelma siitä, että kyselijä ei voi olla varma siitä millä tarkkuudella kysymyksiin on vastattu.

Kyselylomakkeen laatimisessa pitää laatijalla olla jo valmiiksi tietoa aiheesta, koska muuten kysymysten tekeminen ja muotoilu tulee olemaan todella vaikeaa. Epämääräisillä tai vaikeasti ymmärrettävillä kysymyksillä tehtävä kysely tuottaa todennäköisesti epäluotettavaa tietoa aiheesta.

”Toiminnallisessa opinnäytetyössä ei lähtökohtana ole vastausten vertailukelpoisuus vaan se, miten vastaukset suuntaavat tulevan tuotteesi sisältöä.” (Vilka ja Airaksinen 2014, 60)

4.5 Otanta

Ojasalon, Moilasen ja Ritalahden ”Kehittämistyön menetelmät” (2009, 109) kirjan mukaan ennen kyselytutkimuksen aloittamista pitää tutkijan määritellä tutkimuksen tavoitteet, eli kyselyn kohde ns. havaintoyksiköt. Tämän jälkeen tulee pohtia kuinka monesta havaintoyksiköstä tietoa kerätään, josta muodostuu tutkimuksen perusjoukko.

Kyselytutkimuksella saataisiin luotettavinta tietoa tekemällä kysely kaikille perusjoukkoon kuuluville, esimerkiksi kaikille poliiseille, tai kaikille koulun opiskelijoille. Tämä on kuitenkin useimmissa tapauksissa vaikeaa, koska perusjoukko muodostuisi niin suureksi. Tämän takia kyselytutkimuksessa voidaan keskittyä perusjoukon tiettyyn osaan, jota kutsutaan satunnaiseksi otokseksi. Satunnaisesta otoksesta voidaan tilastollisen päättelyn perusteella tehdä koko joukkoa koskevia päätelmiä.

4.6 Otos vs. näyte

Perusjoukko voidaan jakaa otoksiin ja näytteisiin. Otos tarkoittaa sellaista kyselyyn osallistuvien osuutta, johon kaikilla tiettyyn perusjoukkoon tulevilla on mahdollisuus tulla valituksi, kun taas näyte on enemmän harkinnanvaraisempi osuus koko

perusjoukosta. Otoksen ja näytteen ero tuloksia arvioidessa on se, että otoksesta saatuja tietoja voidaan yleistää luotettavammin koko perusjoukkoa koskevaksi tiedoksi kun näytteestä.

4.7 Tiedon luotettavuus ja sen käyttökelpoisuus

Tieteellisen tutkimuksen lähtökohta on siinä olevan tiedon luotettavuus. Luotettavuus muodostuu tutkimuksessa käytetyistä tutkimusmenetelmistä, tutkimusprosessista ja tutkimustuloksista. Kehittämistöissä niiden luotettavuutta arvioidaan työn käytettävyyden kautta, eli pelkkä luotettava tieto ei riitä jos se ei ole käytännöllistä ja hyödyllistä.

Tiedon luotettavuutta voidaan mitata termeillä reliabiliteetti eli luotettavuus ja valideetti eli pätevyys. Näiden käyttö kehittämistyössä tulee esiin, jos kehittämistyöhön liittyy tieteellisen tutkimuksen asetelmia. Luotettavuudella tarkoitetaan mitattavien asioiden toimivuuteen. Tästä Toikko ja Rantanen antaa esimerkkinä Tutkimuksellinen Kehittämistoiminta kirjassaan (2009, 122) ”Jos esimerkiksi kyselytutkimuksessa samaa asennetta mitataan käyttäen useita erilaisia lauseväittämiä, reliabiliteetti liittyy siihen, että eri väittämiin saadut vastaukset ovat keskenään yhdensuuntaisia, eli toisin sanoen korreloivat keskenään.” Tiedon pätevyyttä arvioidessa kiinnitetään huomiota käytettyjen teorioiden ja käsitteiden välisiin suhteisiin. Pätevyyttä osoittaa, ettei tutkimus perusta jo alusta alkaen ristiriitaisiin teorioihin ja niistä tehdyt tulkinnat vastaavat käytettä aineistoa.

Kehittämistyössä ei aina pystytä täyttämään kaikkia luotettavuuden kriteereitä, vaikka kehittäjän tuleekin pyrkiä luotettaviin tuloksiin ja välttää virheellisiä tulkintoja.

5. Produkti

5.1 Idea ja suunnittelu

Idea jalostaessani tein kokonaisuudesta SWOT-analyysin eli pohdin ideaa erilaisista näkökulmista ja listasin ne näkyviin. SWOT tulee sanoista Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats eli vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhat. Analyysilla

hahmottelin itselleni työtä kokonaisuudessaan erilaisista näkökulmista. SWOT-analyysin jälkeen pohdin työn kokonaisuutta myös Canvas-liiketoimintamallin kautta. Canvas-liiketoiminta mallilla pohditaan myös SWOT-analyysin tavoin työn mahdollisuuksia ja käyttötapoja eri näkökulmista.

Ennen työn aloittamista tekemissäni analyyseissä listasin työn heikkouksiin muun muassa sen, että tietopohjaa ei ole olemassa. Sen huomasin kun yritin etsiä ohjeita tai määräyksiä aiheeseen liittyen, niitä ei kovin montaa ollut olemassa. Samoin laitoin heikkouksiin, että tiedon kerääminen tulee olemaan vaikeata. Vaikka tein kyselyn, jossa oli tarkoitus kerätä tietoa eri poliisilaitoksista ja sain siihen mielestäni vastauksia vähintäänkin tyydyttävällä tasolla, kasvoi tiedon keräämiseen kulunut aika todella isoksi.

Vahvuuksiksi olin ajatellut työnteon helpottamisen lisäksi muun muassa työajan säästämisen. Lähetin lähes valmiin työn Helsingin esikäsittelyssä toimivalla konstaapelille ja kysyin hänen mielipidettään työstä. Hänen mielestään kokonaisuus vaikutti hyvältä ja toimivalta sekä tarkoituksenmukaiselta.

5.2 Kyselylomakkeen tekeminen

Pyrin tekemään kyselylomakkeen niin, että siihen olisi helppo vastata ja, että saisin kerättyä sillä kaiken tarvittavan tiedon työni tekemiseen. Tarkoitus oli saada lomakkeesta lyhyt ja selkeä, niin että sen pituuden takia kukaan otannasta ei jättäisi vastaamatta siihen. Jaoin kyselylomakkeen seuraavanlaisiin alaotsikoihin: Perustiedot, tutkinta, ilmoitusten vastaanotto ja kenttä. Kyselyn alkuun kirjoitin lyhyen alustuksen siitä mihin tulen tietoja tarvitsemaan ja käyttämään.

Perustiedot-alaotsikon alla kysytään perustietoja poliisilaitoksesta ja sen yksiköistä sekä uusien ilmoitusten kirjaamisesta taloon. Tässä kohdassa selvitetään myös onko kyseisellä laitoksella jo olemassa esikäsittely-yksikkö ja sen tietoja.

Tutkintaa käsittelevässä osiossa tarkoituksena oli selvittää oliko vastaaja joutunut siirtämään rikosilmoituksia toiselle poliisilaitokselle ja sitä, että miten hän sai asian hoidettua.

Ilmoitustenvastaanotto-osiossa pyrin hyvin samaan kun tutkintaa käsittelevässä osiossa eli siihen miten vastaaja sai ilmoitusten vastaanotossa hoidettua toisille poliisilaitoksille kirjattavat rikosilmoitukset. Kysyin myös, että jäikö jollain vastaajista rikosilmoitus tekemättä sen takia, että hän ei tiennyt mihin se on kirjattava.

Viimeisessä osiossa kysyin oman alueen kenttäjohdon yhteystietoja. Tämän tarkoituksena oli saada helpotettua yksittäisen kenttämiehen tai tutkijan yhteyden ottamista esimerkiksi naapurialueen kenttäjohtajaan jos siihen on tarvetta.

5.3 Lomakkeen lähettäminen ja vastaukset

Tutkimussuunnitelman mukaisesti lähetin kyselyn minun kanssani samaan aikaan aloittaneille, työharjoittelussa oleville nuoremmille konstaapeleille. Kokonaisuudessaan kysely lähetettiin 51 henkilölle kaikkiin Suomen poliisilaitoksiin pois lukien Ahvenanmaan poliisilaitos. Lähetin lomakkeen sähköpostilla ja pyysin vastaajia lähettämään vastauksensa paluupostina minulle.

Alkuperäisessä viestissä annoin vastaajille vastaamiseen aikaa hieman yli kaksi viikkoa ja ajattelin sen olevan riittävä aika. Annetun vastausajan sisällä ei kuitenkaan tullut kuin muutamia vastauksia, ja sen jälkeen niitä tuli hieman tiputellen koko ajan.

Noin viikko alkuperäisen vastausajan jälkeen lähetin koko ryhmälle vielä viestin ja pyysin uudestaan vastaamaan, koska useamman poliisilaitoksen alueelta ei ollut tullut vielä yhtäkään vastausta. Tämän seurauksena sain vielä muutamia vastauksia, ja onnekseni niiltä alueilta joista minulla ei vielä ollut tietoa.

Alkuperäinen toivottu vastausaika kyselyyn oli 18.6.2017, nyt 2.8.2017 olin saanut vastauksen 22 henkilöltä eli lähes puolelta koko otoksesta. Tähän mennessä puuttuvat vastaukset vielä Lapin poliisilaitokselta, jossa ei työskennellyt kun yksi kurssini opiskelijoista. Kaiken kaikkiaan kyselyyni vastasi kirjallisesti 25 ihmistä, jonka lisäksi kaksi kertoi vastauksensa suoraan minulle.

5.4 Vastausten kokoaminen

Vastausten kokoamisessa huomasin että vaikka kuinka olin pyrkinyt tekemään alkutilanteen kartoittamiskyselystäni yksinkertaisen, oli kysymyksiin jäänyt tulkinnan varaa. Osa vastaajista oli vastannut todella hyvin juuri niin kuin olin kysymyksen itse ajatellut, mutta osalla vastaukset oli vain sinnepäin. Tämä voi tietenkin johtua myös siitä, että vastaaja ei ole vastannut täysin ajatuksella kyselyyni.

Vastausten kokoamiseen käytetty työmäärä myös yllätti minut. Lomake oli helppo tehdä sellaiseen muotoon kun sen tein, mutta huonona asiana siinä oli se, että jouduin käymään

vastaukset läpi yksi kohta kerrallaan ja kirjaamaan manuaalisesti ylös. Näin jälkikäteen ajatellen olisi voinut olla järkevämpää käyttää lomaketta josta olisi saanut suoraan ajettua ulos kysymyskohtaiset vastaukset, esimerkiksi webropolia.

Osa vastauksista oli todella hyviä ja käyttökelpoisia sellaisenaan työssäni, mutta osassa jouduin olemaan yhteydessä vastaajan ja kysymään mitä hän oli tarkoittanut. Tämä johtui pääsääntöisesti poliisilaitosten erilaisista toimintatavoista ja organisaatioiden sekä toimintatapojen eroista. Esimerkiksi Itä-Suomen poliisilaitoksessa on järjestetty erikseen tutkinnan ”kenttäjohtaja” joka johtaa ja tukee tarvittaessa tutkinnan ulkona olevia partioita.

5.5 Yhteenveto vastauksista

Kysyin kyselyssäni onko kurssini opiskelijoille tullut harjoittelun aikana vastaan tilanteita, jossa heidän on pitänyt olla yhteydessä toiseen poliisilaitokseen. Kysyin myös, että miten he ovat saaneet asian hoidettua, ja mistä he ovat saaneet tarvittavat tiedot. Osalle oli tullut tilanteita vastaan jossa näin oli tapahtunut ja erilaisia ratkaisuja tilanteen selvittämiseksi oli keksitty. Vastauksista kävi ilmi, että Helsingin, Itä-Uudenmaan ja Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksilla oli sisäisesti hyvin tiedossa mihin niissä kirjataan toisaalle menevät jutut. Muilla laitoksilla oli vain oman alueensa tiedot.

Useimmat olivat turvautuneet tiedon haussa erilaisiin käytössä oleviin tietojärjestelmiin ja sieltä haarukoineet vanhojen rikosilmoitusten perusteella oikeaa tutkinnanjohtajaa ja tutkintaryhmää. Osa oli kyselty työkavereilta ja osa oli yrittänyt etsiä intranetistä tarvittavia tietoja.

Vastauksissa toistui oikeastaan vain, että tarvittavat yhteystiedot oli saanut kaivamalla Rikitripistä vanhoja rikosilmoituksia ja niistä etsimällä oli löytynyt. Muut olivat turvautuneet lync- pikaviestisovellukseen, tuttuihin toisessa kaupungissa, kollegoihin ja intranetistä etsimiseen.

Kyselyssäni oli myös kysymys siitä että olisiko olemassa oleva lista muiden poliisilaitosten tiedoista helpottanut asian hoitamista. Lähes kaikki kysymykseen vastanneet sanoivat että se olisi helpottanut asioiden hoitamista. Kysymykseen vastanneet mainitsivat myös, että se olisi hyvä löytyä helposti ja sen pitäisi olla helppokäyttöinen.

Kaikille vastanneille ei tullut työharjoittelun aikana vastaan tilannetta, jossa he olisivat joutuneet siirtämään tai kirjaamaan rikosilmoituksia toisella poliisilaitokselle. Kyselyyn vastanneet toimivat vain lyhyen ajan tutkinnassa ja ilmoitusten vastaanotossa, yhteensä noin neljä kuukautta. Tutkinnan harjoittelun aikana moni oli joutunut siirtämään tai kirjaamaan rikosilmoituksen toiselle poliisilaitokselle. Otoksen perusteella voidaan olettaa, että kaikilla poliisilaitoksilla on tullut vastaan tilanteita, jossa joudutaan siirtämään tai tekemään rikosilmoituksia toiselle poliisilaitokselle. Tällaisissa tilanteissa jokainen joutuu etsimään erikseen tarvittavan tiedon ja ilman olemassa olevaa yhteystietolistaa vuositasolla koko hallinnossa siihen kulutetaan todella paljon aikaa.

Moni vastaaja oli käyttänyt tietojen etsimiseen poliisin tietojärjestelmiä ja joutunut hakemaan sieltä aikaisemmin kirjattujen rikosilmoitusten tietoja. Tämä on mielestäni järjestelmien käyttötarkoituksen vastaista toimintaa ja samalla tiedon etsijä joutuu väkisin katsomaan muiden rikosilmoituksia ja niissä olevia tietoja. Poliisissa on aikaisemminkin ollut tilanteita, joissa poliisimies on katsonut rikosilmoituksia, joihin hänelle ei ole ollut sen tutkintaan liittyvää syytä. Toiminnasta on tullut useille poliiseille sakkotuomioita, esimerkkeinä vaikka Anneli Auerin ja Mika Myllylän tutkintoihin liittyvät tapaukset.

Kyselyyn vastanneista ei ollut kuin yhdellä tullut vastaan tilanne jossa hän ei ollut saanut kirjattua rikosilmoitusta, jonka kansalainen halusi tehdä. Syynä tähän oli se, että hänellä ei ollut minkäänlaista tietoa kenen nimiin ja mihin tutkintaryhmään asia piti kirjata, pitkästä selvittelystä huolimatta. Hän joutui ohjaamaan asiakkaan tekemään ilmoituksen itse internetissä. Asiakkaalle ei varmasti jäänyt tästä asioinnista poliisin kanssa positiivinen tunne.

5.6 Esimerkkivastauksia kyselystä:

Oletko joutunut siirtämään tutkinnan harjoittelun aikana juttuja toiselle poliisilaitokselle ja miten sait asian hoidettua?

- *”Sain asian hoidettua käyttämällä poliisin tietojärjestelmää nimeltä Rikitrip. Hain Rikitripistä rikosnimikkeellä, poliisilaitoksella ja joskus myös kaupungilla/kunnalla löytyviä ilmoituksia. Kun löysin ilmoituksista vastaavanlaisia juttuja tutkineen tutkijan ja tutkinnanjohtajan, otin yhteyttä tutkijaan tai tutkinnanjohtajaan, ja kysyin ottavatko he jutun vastaan.”*

- *”Etsimällä sinetistä puolisen tuntia yhteystietoja Etelä-Pohjanmaan poliisilaitokselle.”*
- *Yleensä kyselin Lyncissä apua esim HKI kollegoilta, tai sitten muilta tutkijoilta, joilla oli aiheesta kokemusta.*

Mistä löysit yhteystiedot tarvittavien tietojen saamiseksi?

- *Kaivelin jotain päivystyksessä olevia paperilappuja ja löysin sieltä puhelinnumeroita.*
- *Poliisilaitoksella pyörii erilaisia lappuja, joissa on jotain numeroita. Lisäksi PATJAN:n kautta saa jonkun nimen ja eikun lyncittämään.*
- *Katsoin tutkinnanjohtajan nimen rikitripistä ja laitoin lyncissä viestiä.*

Olisiko olemassa oleva lista muiden poliisilaitosten tiedoista helpottanut asian hoitamista?

- *Olisi helpottanut jos se löytyisi jostakin Projekti -kansioista esimerkiksi.*
- *Kyllä, excel-taulukko mistä voisi hakea sorttaamalla olisi näppärä.*
- *Olemassa oleva lista muiden poliisilaitosten tiedoista olisi kyllä helpottanut ja nopeuttanut asian hoitamista.*

Tuliko sinulle ilmoitusten vastaanotossa tilannetta, jossa jouduit kirjaamaan ilmoituksen toiselle poliisilaitokselle? Mistä löysit tarvittavat yhteystiedot?

- *Kyllä. Kaivamalla sinetistä monen klikkauksen jälkeen kyseinen poliisilaitos ja soittamalla johonkin numeroon ja sitten he kertoivat mitä laitetaan ilmoitukseen*
- *HPL oli toimittanut listan TJ ja tutkija-taulukosta joka vaihteli päivittäin. Muut laitokset selvittelin esim Rikitripin avulla ja kyselin sitten varmistuksen lyncin välityksellä.*
- *- Valmiista listasta löytyi laitosten tunnukset, mutta päivitettyä tietoa TJ:stä yms ei ollut*

Jääkö joku ilmoitus kirjaamatta sen takia, ettet löytänyt oikeaa tutkijaryhmää ja tutkijoita ilmoitukseen?

- *Ei oo jäänyt, mut voi hyvin olla että jää kirjaamatta ja se menee siihen "tee netissä" -neuvoon jos joku tulis kirjaamaan juttua jonneki Joensuuhun. Täältä en oo löytäny ku Helsingin yhteystietoja.*

5.7 Tuotos

Tuotoksen lopullinen muotoilu ja alusta tuottivat aluksi vaikeuksia ja jouduin tekemään muutamia erilaisia versioita ennen kuin olin tyytyväinen. Lopullisessa versiossa päädyin Excel taulukkoon ja siinä kolmen erillisen välilehden malliin.

Ensimmäiseltä välilehdeltä löytyvät kaikkien poliisilaitosten nimet, jonka jälkeen on kyseisen poliisilaitoksen esikäsittelytoimen puhelinnumero. Kaikilla poliisilaitoksille ei ollut esikäsittelyn päivystysnumeroa, mutta lähes kaikkiin saatiin silti numero josta vastataan ja autetaan ongelmassa. Lapin poliisilaitokselta en löytänyt minkäänlaisia tietoja, joten sen tiedot jäivät tyhjäksi.

Toisella välilehdellä on jälleen aluksi lueteltu poliisilaitokset, jonka jälkeen löytyy muita tärkeitä numeroita. Helsingin poliisilaitoksen kohdalla on esimerkiksi linkki poliisin intranettiin, josta löytyy Helsingin tärkeitä numeroita. Tähän välilehteen lisäsin myös KRP:n sirene toimiston numeron, ja KRP-hyperlinkin taakse KRP:n operatiiviset

päivystysnumerot. Viimeisessä sarakkeessa on kenttäjohtajien numeroita sen osalta kun niitä sain kyselyssäni kerättyä.

Viimeisellä välilehdellä on poliisilaitosten pääpoliisiasemien postiosoitteet, sekä linkit poliisi.fi sivulle, josta löytyy tarvittaessa pienempien asemien osoitteet. En kokenut tärkeäksi saada kaikkien pientenkin laitosten osoitteita tähän produktiin sen selkeyden kannalta.

6. Tulokset, johtopäätökset ja pohdinta

Opinnäytetyöni tuloksena syntyi uusi tuote, joka on suunniteltu ja tarkoituksenmukainen. Sille oli havaittu selkeä tarve ennen työn aloittamista ja uskon sen palvelevan tarkoituksessaan ja olevan hyödyllinen.

Itse produkti on sähköisessä muodossa Excel-taulukkona. Päädyin työn lopulliseen muotoon sen takia, että työssä pyrittiin helppokäyttöisyyteen ja yksikertaisuuteen ja mielestäni Excelillä tähän päästiin helpoiten. Sähköisessä muodossa työtä on myös yksinkertaisin jakaa eteenpäin niin, että se on mahdollisimman monen käytettävissä. Tietokone on tutkijan jokapäiväinen työväline ja sen takia näen, että produktini on luontevaa olla sähköinen.

”Tutkimuksellisessa kehittämistyössä korostuu siis toiminnallisuus, parannusten hakeminen asiantiloihin ja ideoiden ja ratkaisujen toteutettavuuden varmistaminen tutkimuksen keinoin” (Ojasalo ym 2009, 20) Tekemäni kokonaisuus on tutkimuksellinen kehittämistyö, jossa olen hakenut parannusta asiantiloihin tieteellisen tutkimuksen keinoja käyttämällä. Käyttämäni tutkimusmenetelmät on ollut määrällisen tutkimuksen menetelmiä kyselytutkimuksen osalta.

Tässä tutkimuksessa on tuotettu uutta tietoa olemassa olevien esikäsittely-yksiköiden nykytilasta ja niiden toimintatavoista. Tämän työn tuloksena on myös tuotettu produkti, jonka tarkoituksena on kehittää ja parantaa poliisi yksiköiden toimintaa.

6.1 Suunnitelma vs. todellisuus

Opinnäytetyösuunnitelmassa loin tavoitteen ja pohja-ajatuksen työlleni, jonka päälle lähdin rakentamaan itse työtä. Asetin työni tavoitteeksi kerätä listan kaikista suomen poliisilaitosten esikäsittely-yksiköistä ja niiden yhteystiedoista. Rajasin kuitenkin pois Ahvenanmaan poliisilaitoksen, sen kokonaan oman toiminta-alueen vuoksi.

Yhteystietojen osalta työhöni oli tarkoitus kerätä viranomaisille tarkoitetut puhelinnumerot, postiosoitteet ja henkilöt kenen nimiin rikosilmoitukset siirretään. Tätä piti kuitenkin muuttaa, koska jos olisin käyttänyt ihmisten nimiä, niin olisi työni lähestynyt henkilörekisteriä nimien ja työtehtävien osalta. Tämän seurauksena olisi muun muassa pitänyt rajoittaa työn julkisuutta. Lisäksi poliisin organisaatiossa on tyypillistä ihmisten liikkuvuus työtehtävästä toiseen, joten tieto olisi vanhentunut todennäköisesti varsin nopeasti.

Suunnittelemani työn toteutusaikataulu oli aivan liian optimistinen. Tiedon keräämiseen kyselyllä meni paljon enemmän aikaa kun olin osannut ajatella, osittain kyselyn tekemisen osalta ja osittain vastausten purkamisen osalta. Kyselylomakkeen tekemiseen kului suunnittelua enemmän aikaa, koska tein sitä työharjoittelun ohella. Työharjoittelusta johtuen ei kyselyn tekemiseen ja vastausten purkamiseen ollut juurikaan käytettävissä tehokasta aikaa. Myös kyselyn kohdejoukko oli harjoittelussa, joten ymmärrän, että antamani vastausaika oli lyhyt. Työharjoittelun jälkeen pääsin työssä todella vauhtiin ja opinnäytetyöseminaarien ja hyvän keskustelun avulla työ edistyi hyvää vauhtia.

6.2 Luotettavuus

Koska opinnäytetyö on tieteellistä tutkimusta, sen luotettavuuden arvioinnissa on lähtökohtana käytettyjen tutkimusmenetelmien luotettavuus, tutkimusprosessi ja työn tulokset. Tieteellisen tutkimuksen luotettavuuden mittarit ovat valideetti ja realibiliteetti. Valideetilla tarkoitetaan sitä että tieto on pätevää ja reliabiliteetilla taas sitä että tulokset ovat luotettavia ja toistettavissa uudessa tutkimuksessa. Kehittämistyössä ei aina pystytä arvioimaan työn luotettavuutta käytettyjen metodien kautta, vaan siinä työn tulos on se minkä luotettavuutta arvioidaan.

Kehittämistyön loppuraportissa on tarkoitus kuvata kehittämistyön prosessia, tietoperustaa ja lopullisen työn kokonaisuutta. Näin tekemällä saadaan työn onnistumiset

ja epäonnistumiset siirrettyä tulevien kehittäjien tietoisuuteen. Työn valmistumisen jälkeen tehdään vielä arviointi, jossa on tarkoitus esittää miten työssä onnistuttiin tai epäonnistuttiin. Arvioinnissa mietitään päästiinkö työssä asetettuihin tavoitteisiin ja toimiiko valmis tuote niin kuin sen on tarkoitus.

Kehittämistyöhön loppuraportissa tulee kuvata työtä kokonaisuudessaan, prosessin eri vaiheiden ja tietoperustan kautta. Olen käsitellyt työssäni laajasta sitä mitä olen tehnyt prosessin aikaan ja pohtinut samalla sen onnistumisia ja epäonnistumisia. Olen pyrkinyt kirjaamaan työvaiheet niin tarkasti, että lukija pystyy seuraamaan projektin kulkua suunnittelusta työn valmistumiseen. Käsittelin myös käyttämäni tutkimusmetodien taustaa ja käyttämistä tieteellisessä tutkimuksessa.

Lähetin produktistani lähes valmiin version kokeneelle konstaapelille Helsingin esikäsittely-yksikköön ja pyysin hänen mielipidettään siitä. Hänen mukaansa kokonaisuus vaikutti toimivalta ja tarkoituksenmukaiselta siihen mihin se on tarkoitettu. Hän oli sitä mieltä, että tuotokseni tulee auttamaan rikostutkijoita heidän työssään. Hän esitti myös mitä produktiin voisi lisätä, jonka otin huomioon valmiissa työssä.

6.3 Jatkossa

Työn tulevaisuus mietityttää minua, koska sen ajantasaisuus pitää tarkistaa säännöllisesti ja mahdolliset muutokset organisaatiossa ottaa huomioon. Koska esikäsittely-yksiköt ovat vielä niin uusi asia, uskon että ne tulevat vielä hakemaan muotoaan tulevaisuudessa.

Produkti menettää tarkoituksena ja toimivuutensa mikäli siinä oleva tieto vanhenee. Tämä on haaste tulevaisuuden osalta, ja asiaan pitää kehittää tulevaisuuden osalta ratkaisu. Itse en todennäköisesti tule työskentelemään ainakaan urani alussa sellaisessa toimessa, että pystyisin aktiivisesti seuraamaan muutoksia.

7. Lähteet

Aaltola Juhani, Valli Raine 2001: Ikkunoita tutkimusmetodeihin. Gummerus
Bruzelius Lars H. ja Skärvad Per-Hugo 1992: Speed management. Jyväskylä, Gummerus

Esitutkimamenettely länsi-uudenmaan poliisilaitoksella. Sisäinen lähde. Luettavissa: https://sinetti.poliisi.fi/o/luma/ajankohtaista/uutiset/Documents/Esitutkimamenettely%20L%c3%a4nsi-Uudenmaan%20poliisilaitoksella_allekirjoitettu.pdf Luettu 22.8.2017

Hannus Jouko 2003: Prosessijohtaminen- Ydinprosessien uudistaminen ja yrityksen suorituskyky. Jyväskylä, Gummerus

Kananen Jorma 2015: Opinnäytetyön kirjoittajan opas. Tampere Juvenes print

Kesti Marko 2010: Strateginen henkilöstötuottavuuden johtaminen. Helsinki, Talentum
Ojasalo, Moilanen & Ritalahti (2009). Kehittämistyön menetelmät. Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. Wsoy

Poliisiammattikorkeakoulu: ON& TKI luennot osa III Diaesitys. Sisäinen lähde.
Luettavissa: <https://moodle.polamk.fi/mod/resource/view.php?id=11626&redirect=1>
Luettu 25.8.2017

Poliisin hallintorakenneuudistus Pora III – täydentävät päälinjaukset. Hanketyöryhmän esitys. Luettavissa: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/79042/Poliisin%20hallintorakenneuudistus%20Pora%20III.pdf?sequence=1> Luettu 8.8.2017

Poliisi poraa - Poliisin hallintorakenneuudistuksen arviointi tuottavuusohjelman näkökulmasta. Luettavissa: <http://urn.fi/urn:nbn:fi:uta-1-23214> Luettu 15.8.2017

Rikokset ja niiden selvittäminen 1980-2016. Luettavissa: <http://findikaattori.fi/fi/table/11> luettu 28.8.17

Rikostorjuntasektoreiden kehittäminen loppuraportti. Sisäinen lähde. Luettavissa: https://sinetti.poliisi.fi/o/popo/poliisitoiminta/rito/Rikostorjunnan%20ohjeistus/Rikostorjuntasektoreiden%20kehittäminen%20%20Loppuraportti/Rikostorjuntasektoreiden%20kehittäminen_Loppuraportti.pdf Luettu 22.8.2017

Salonen Kari 2013: Näkökulmia tutkimukselliseen ja toiminnalliseen opinnäytetyöhön. Opas opiskelijoille, opettajille ja TKI-henkilöstölle. Tampere, Juvenes print Oy.
Luettavissa: <http://julkaisut.turkuamk.fi/isbn9789522163738.pdf> Luettu 10.8.2017

Seppänen-Järvelä & Karjalainen (2008). Kehittämistyön risteyskiä. Helsinki, Stakes.

Toikko & Rantanen (2009). Tutkimuksellinen kehittämistoiminta. Näkökulmia kehittämisprosessiin, osallistamiseen ja tiedontuotantoon. Tampere: Tampereen yliopistopaino.

Tuominen Saku ja Pohjanpalo Pekka 2012: Työkirja- työelämän vallankumouksen perusteet. Helsinki, WSOY

Vilkkä Hanna, Airaksinen Tiina 2014.: Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki Tammi

Laki rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta, 9.12.2005/1015

Esitutkintalaki 22.7.2011/805

8. Liitteet